

SOENS PASNINGSEVNE

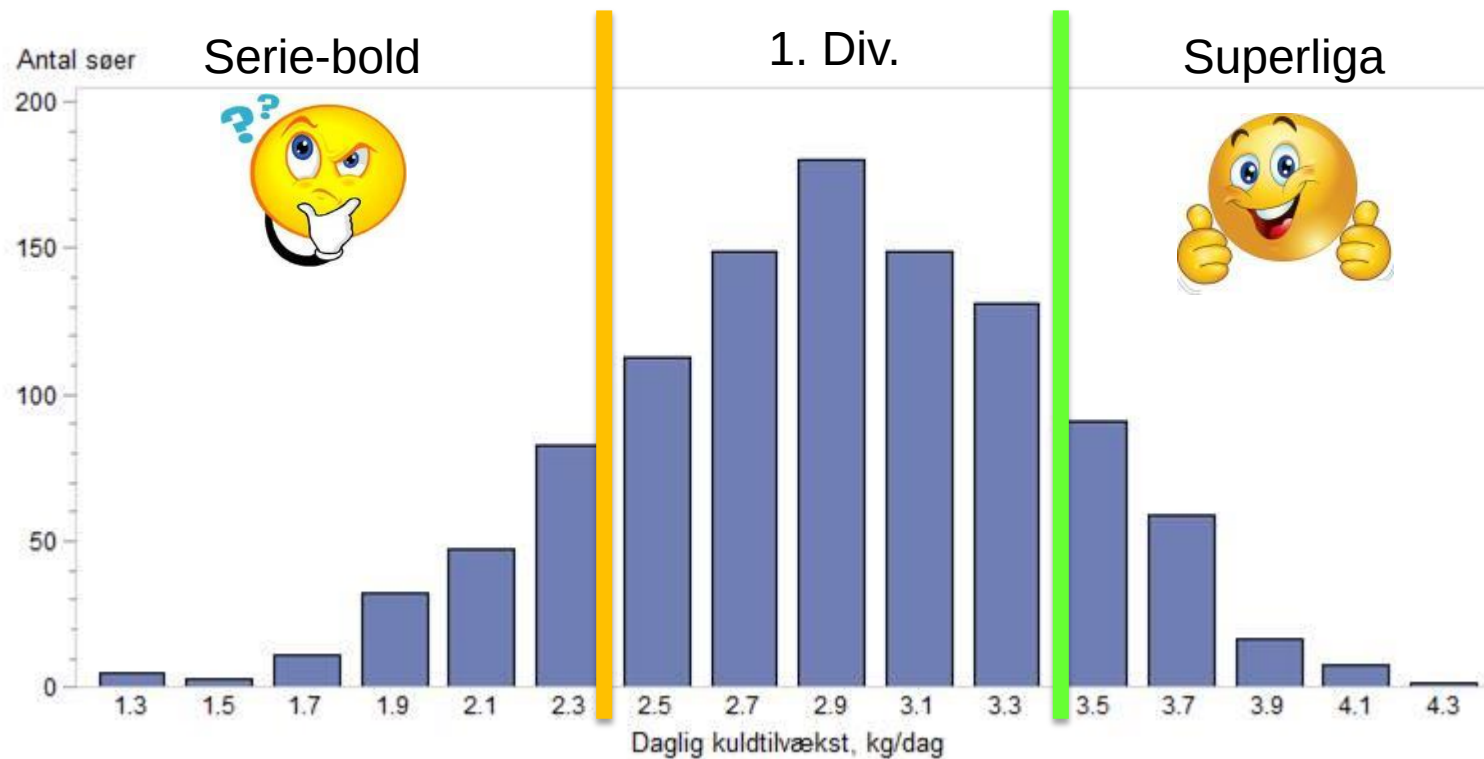
Soens yver set ude og indefra

Uffe Krogh Larsen, postdoc, Aarhus Universitet

Vivi Aarestrup Moustsen, chefforsker, SEGES Svineproduktion

Kongres for
Svineproducenter
Efterår 2017

DAGLIG KULDTILVÆKST – 1080 KULD FRA 7 BESÆTNINGER

Gunner
Sørensen

KAN VI ØGE SØERNES PASNINGSEVNE?

Fysiske rammer

- Patter
- Plads
- Potentiale

Foder og omsætning

- Sammensætning
- Mængde
- Hyppighed

Staldgangen

- Kend dit niveau
- Knapper
- 16/16/16

SOENS PASNINGSEVNE

Udfordringer

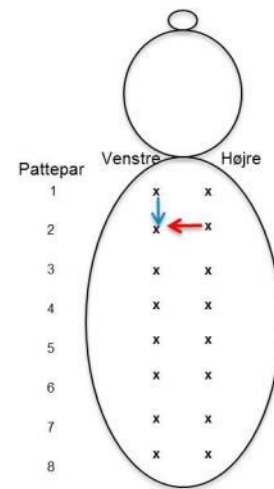
- Flere levendefødte end patter
- Stier bruges til ammesøer
→ *mindre produktion i det samme anlæg*
- Etablering og overvågning af ammesøer tager tid
- Flytning efter kuldudjævning → lavere tilvækst
- Mælkeanlæg tager også 'tid'..... 😊

Udnyt soens egen pasningsevne

- Bedste og billigste mælk til grisene
 - Somælk: Ca. 35-37 % fedt
 - Mælkepulver: Ca. 10-15 % fedt
- *Plads ved yver*
 - *Der er kun mælk i 8-10 sekunder*

YVER, KIRTLE OG PATTER

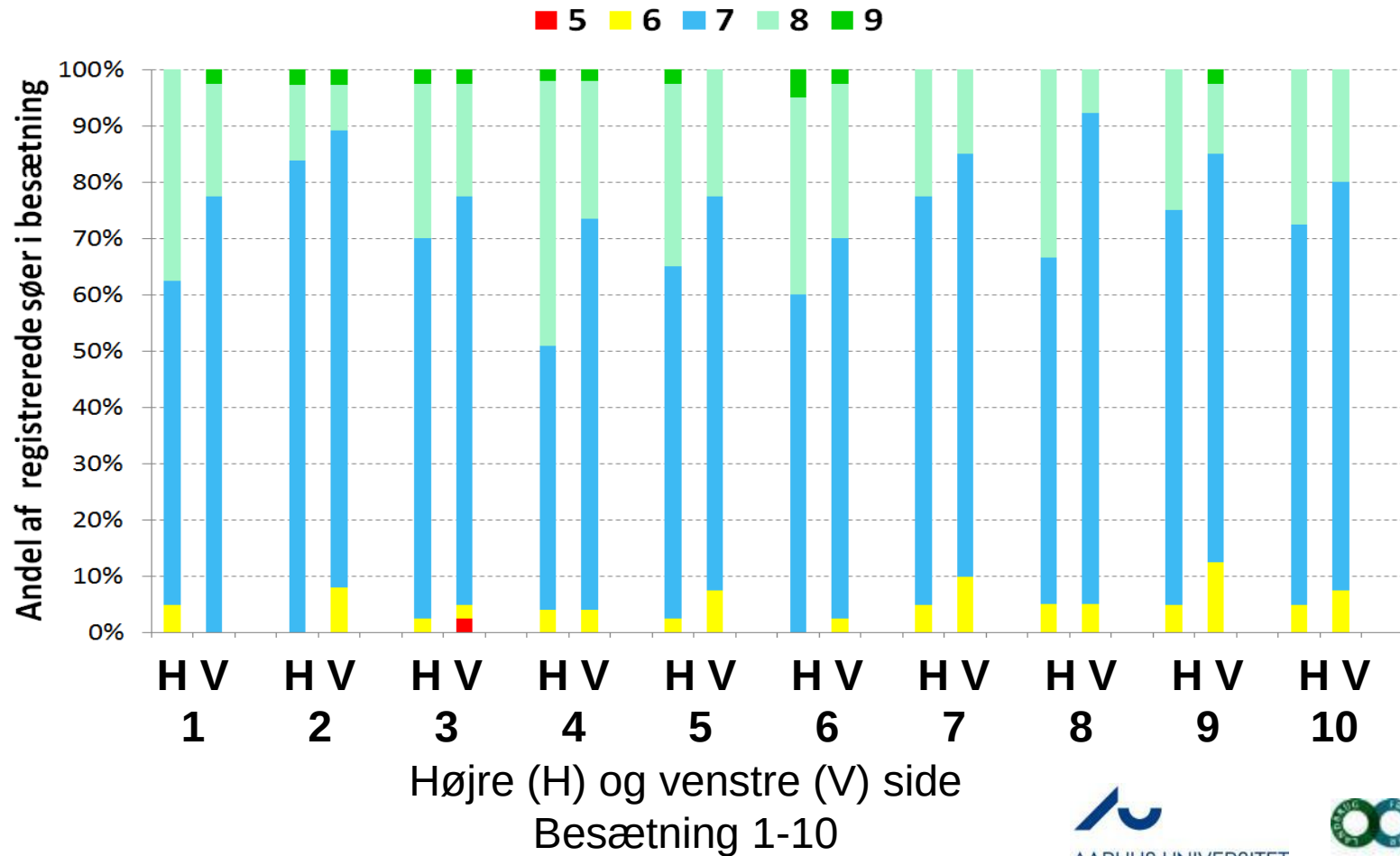
- 10 besætninger
- Ca. 40 søer per besætning
- Ca. 8 dage fra faring
- Antal kirtler og patter – højre og venstre
- Afstand mellem patter
- Score kirtler og patter

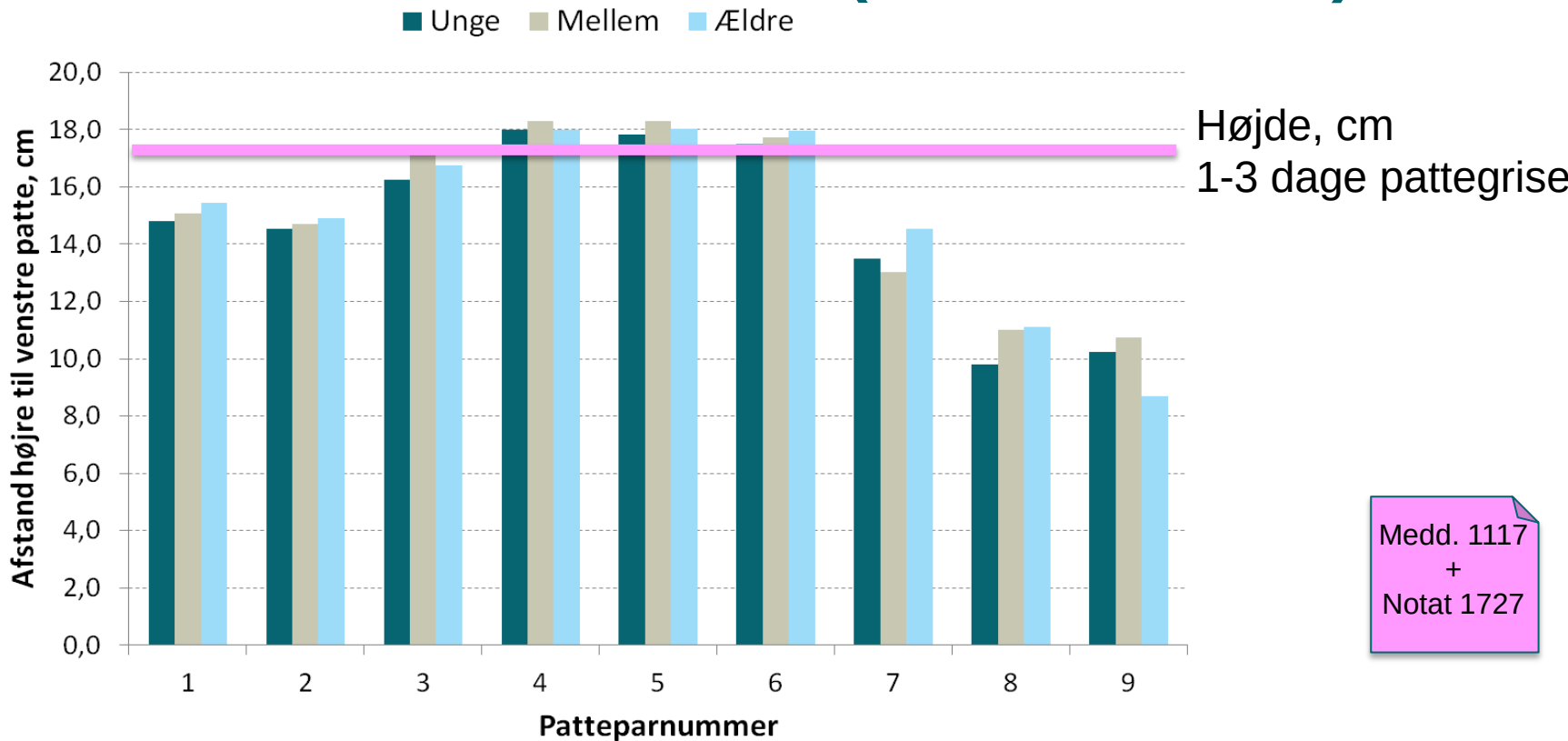
Mod.e. Thorsen, AU

ANTAL

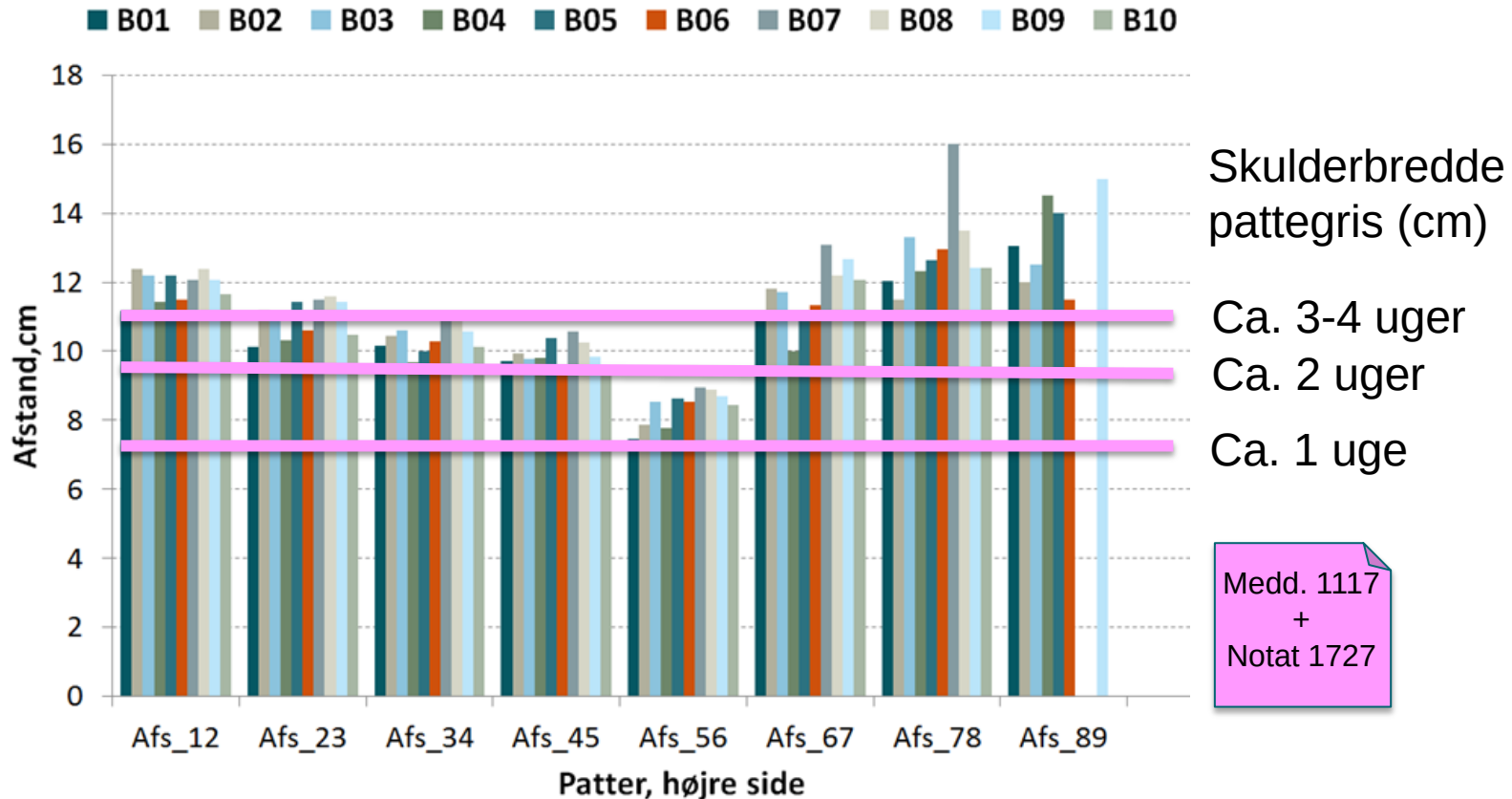

AFSTAND HØJRE/VENSTRE (HØJDE GRISE)

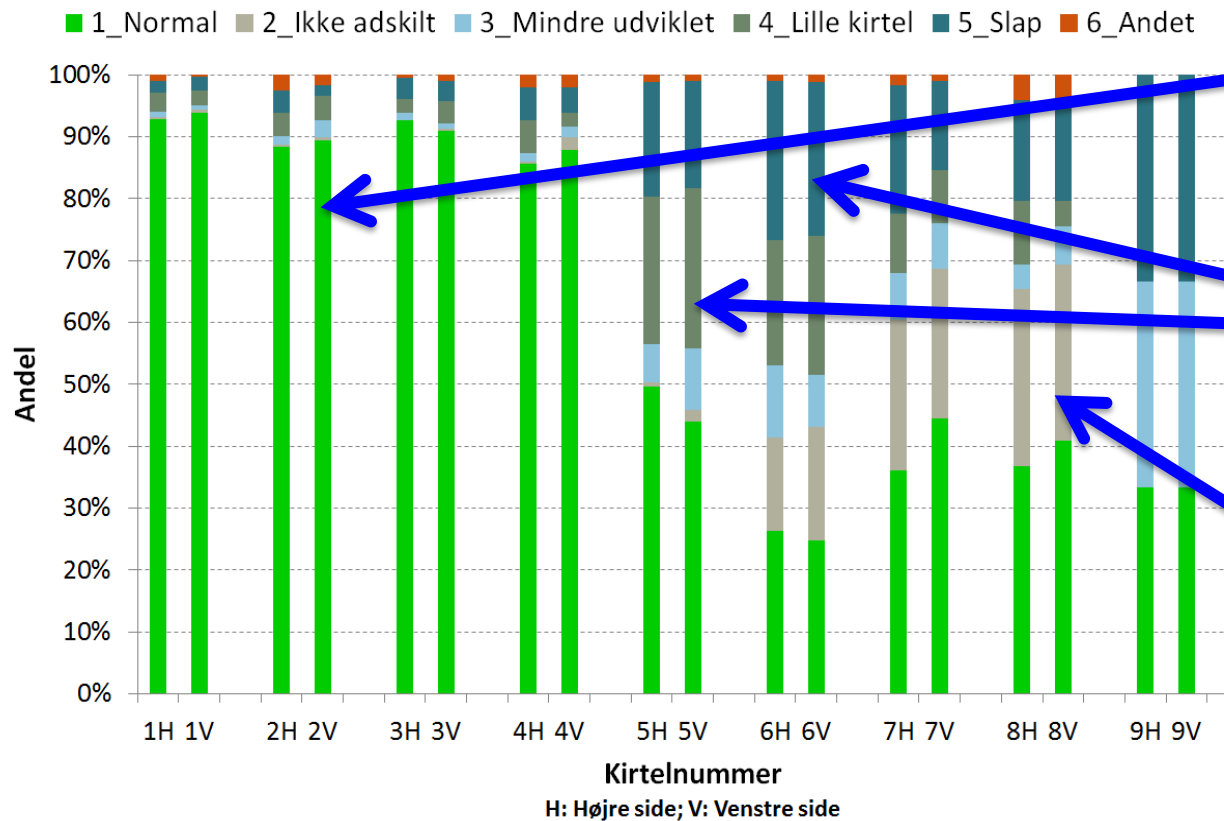

Medd. 1117
+
Notat 1727

AFSTAND ML PATTER (SKULDERBREDDE GRISE)

KIRTELSCORE

YVERVÆV, PLADS, HENFALD

Øget mængde kirtelvæv → øget mælkeproduktion

Øget mælkeproduktion → øget tilvækst

Plads ved yver → øget mælkenedlægningsstid

Førstekuldssøer → samme tilvækst ved alle kirtler

Ikke diet i en laktation → måske samme tilvækst næste

Ikke 24 timer efter faring → mindre mælk resten af laktation

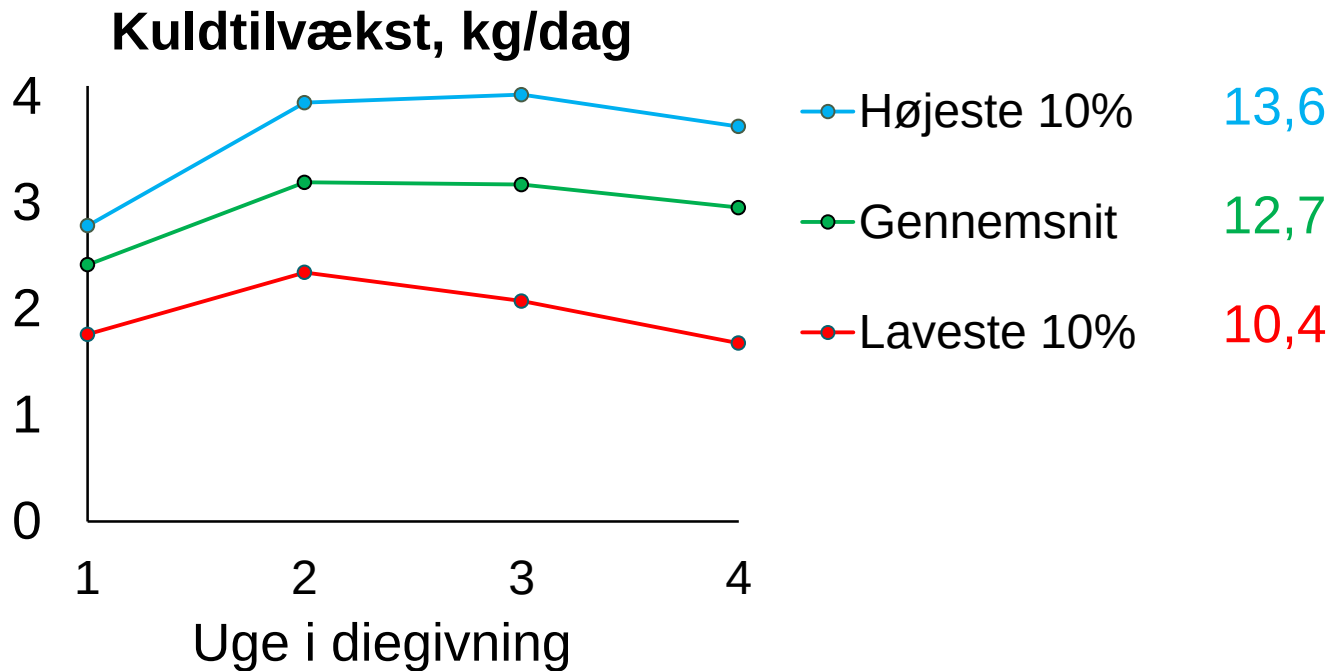
Ikke diet i tre dage → ikke mælk resten af laktation

HVAD KAN SØERNE PASSE?

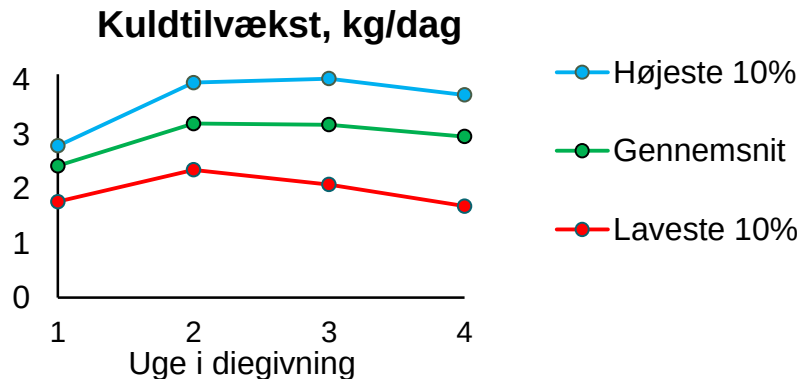
HVAD KAN SØERNE YDE?

Fravænnede grise:

HVAD KAN SØERNE YDE?

	10% laveste	10 % Højeste	
Kuldtilvækst:	2,0 kg	3,7 kg	+185%
Fravænner:	65 Kg (6,0)	117 kg (8,6)	+180%
Kuldstørrelse:	10,4	13,6	+126%

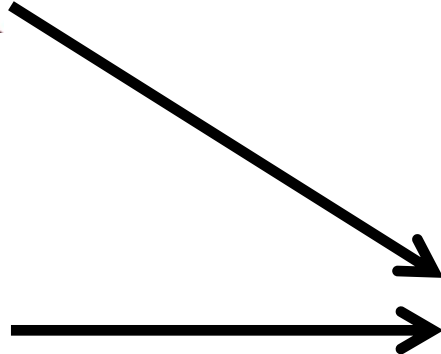
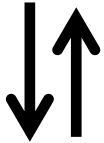
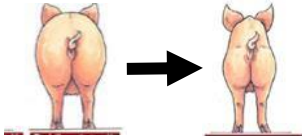
150 kuld fra forskellige forsøg, (ikke publiceret)

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

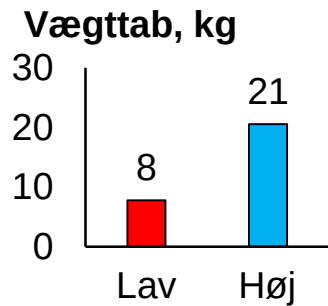
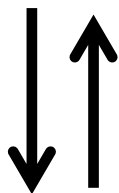
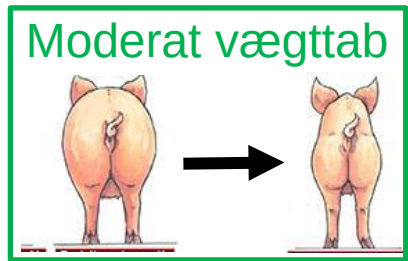
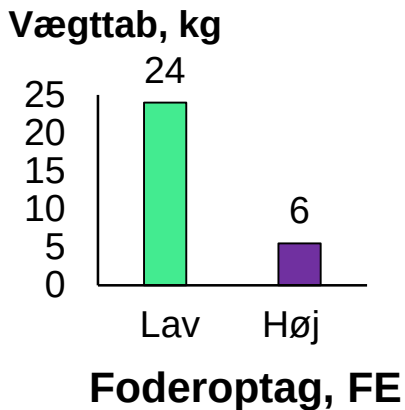
- Smågrise og slagtesvin:

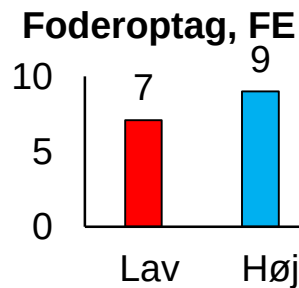
- Søer:

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

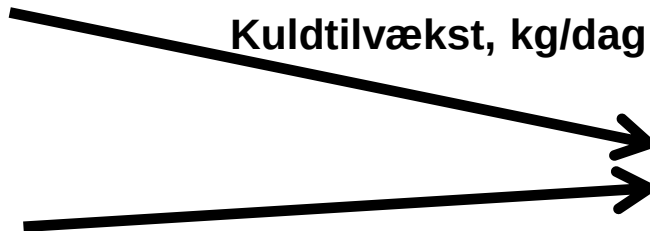

Kuldtilvækst, kg/dag

Kuldtilvækst, kg/dag

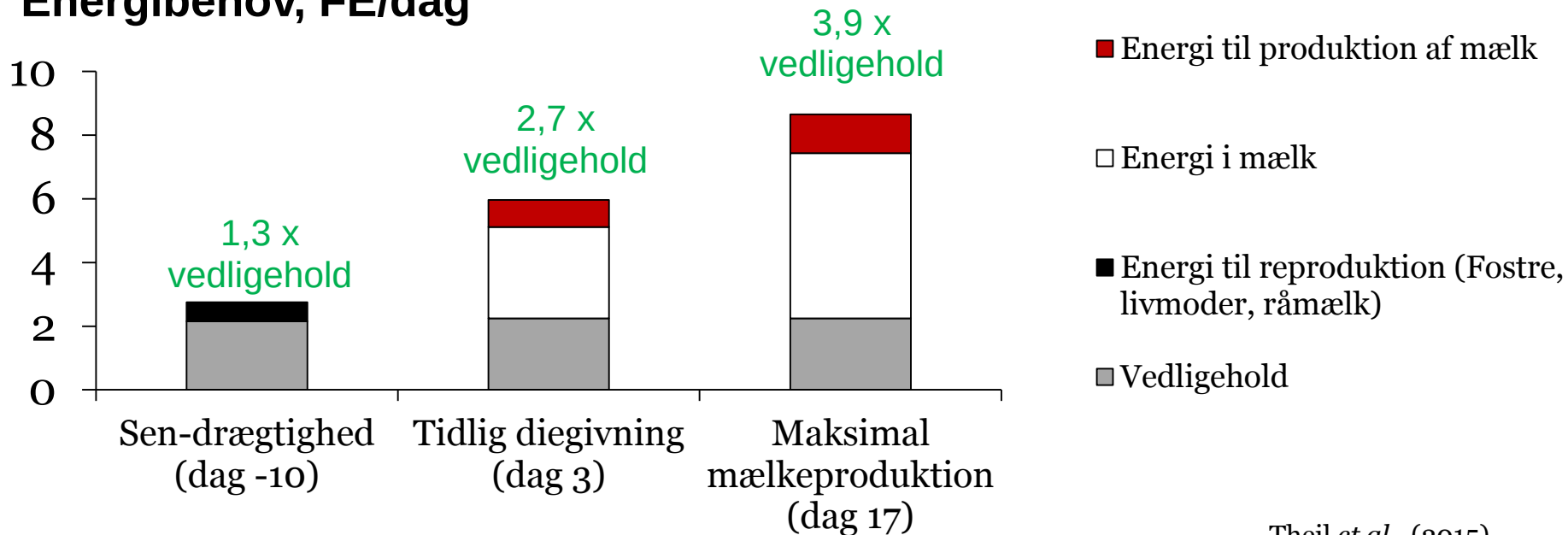
Høj ydelse

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- Drægtighed: Foderet bruges til vedligehold af soens krop
- Diegivning: **Foderet bruges primært til yveret!**

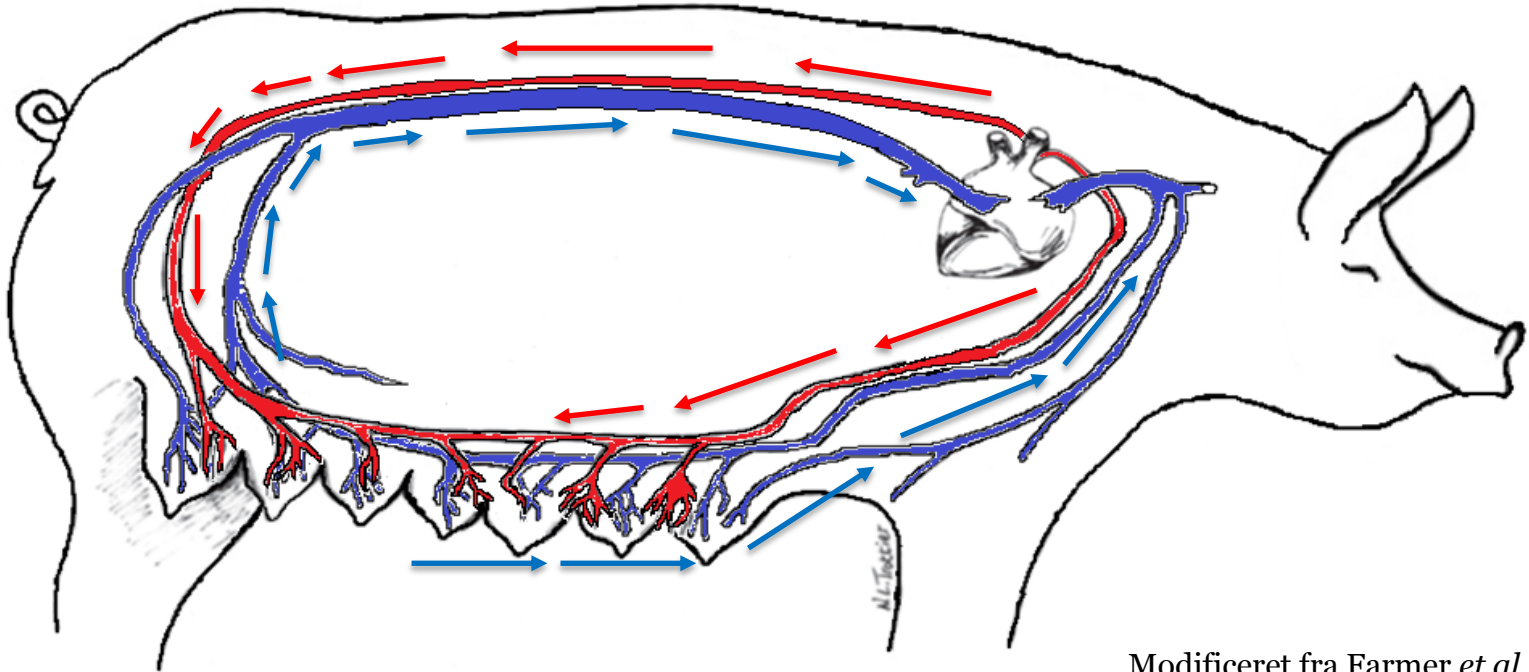
Energibehov, FE/dag

Theil *et al.*, (2015)
Dourmad *et al.*, (2008)
Theil *et al.*, (2004)

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

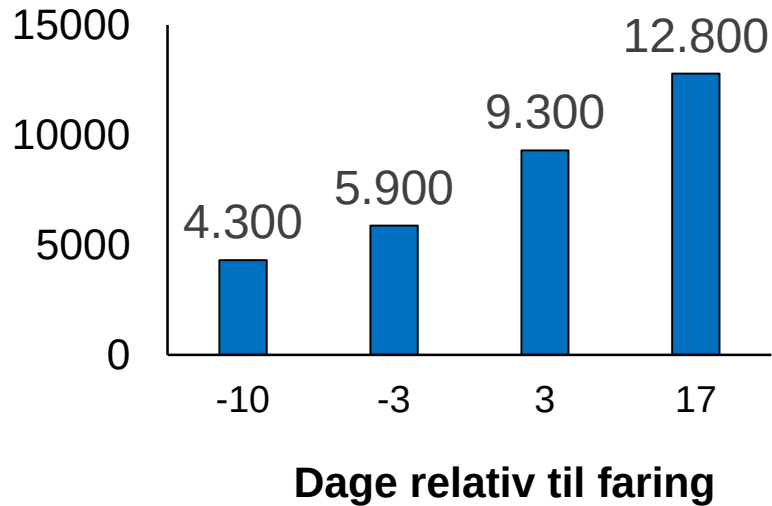
Yverets blodforsyning

Modificeret fra Farmer *et al.*, (2015)

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

Yverets blodforsyning, L/dag

Tilført til yver:

10 kg glukose → 24%

Optaget i yver:

→ 2,4 kg

2 kg fedt

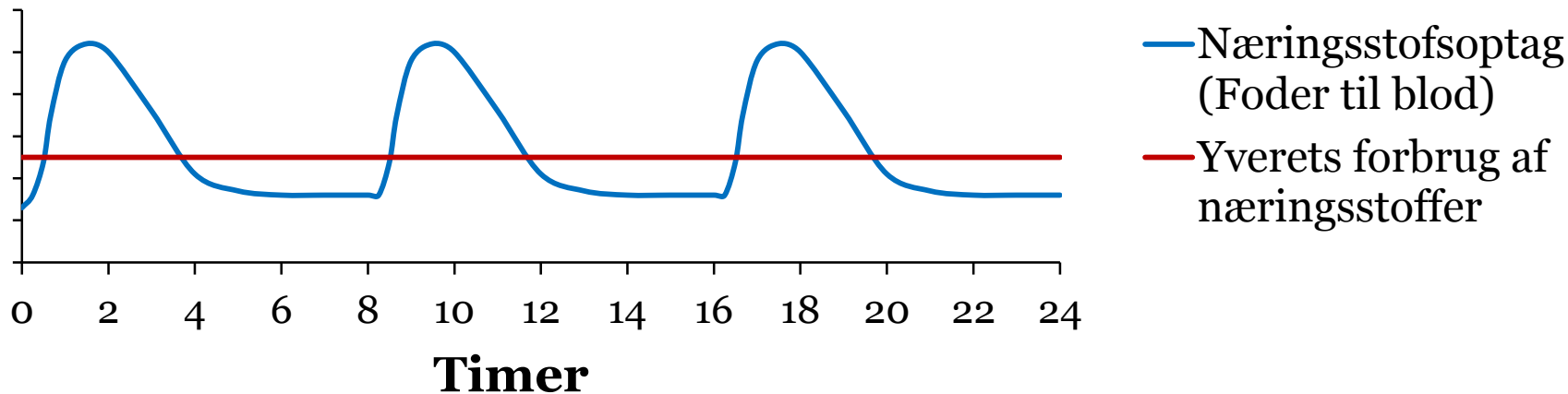
→ 35% → 700 gram

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- Antal daglige fodringer

Næringsstoffer

- **Input** (3 fodringer om dagen)
 - 9 foderenheder per dag
→ 2,4 kg per fodring

- **Output** (ca. 1 gang i timen)
 - 15 kg mælk per dag
→ 630 g mælk per time

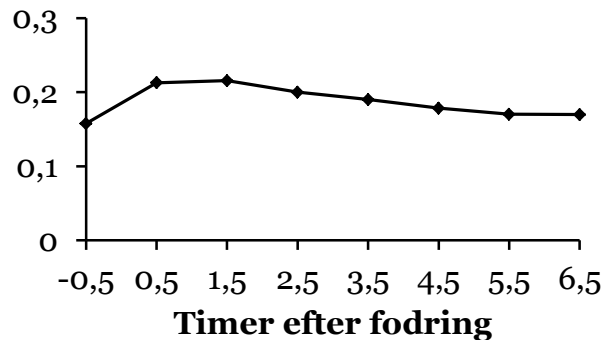
BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

Indlæg
44

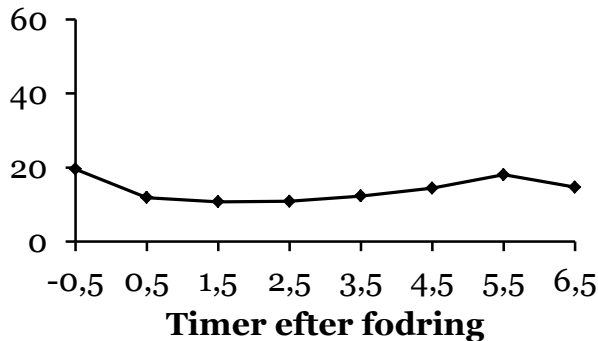
- Antal daglige fodringer
- Udnyttelse af lysin
- Dag 3 vs. 17

DAG 3

Lysin i blod

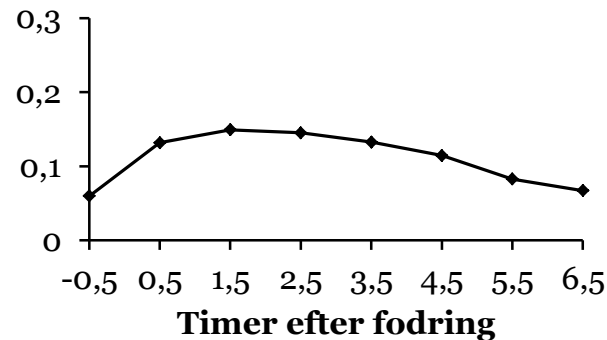

Yverets optag af lysin, %

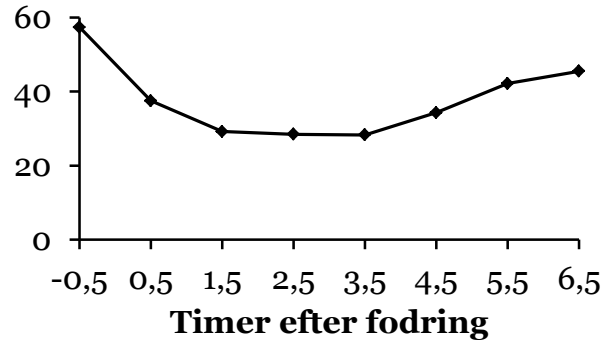

DAG 17

Lysin i blod

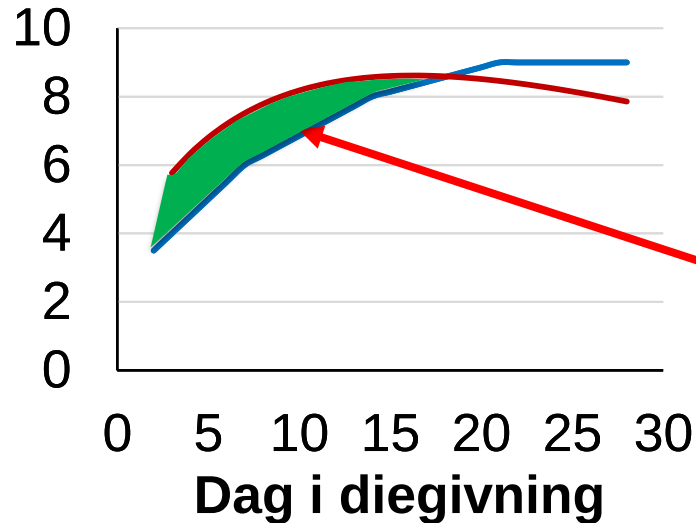
Yverets optag af lysin, %

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- Tidlig vs. top laktation
- Søernes **energioptag** matcher ikke **behov**

Foderenheder

— Anbefalet kurve
— Behov (gennemsnit)

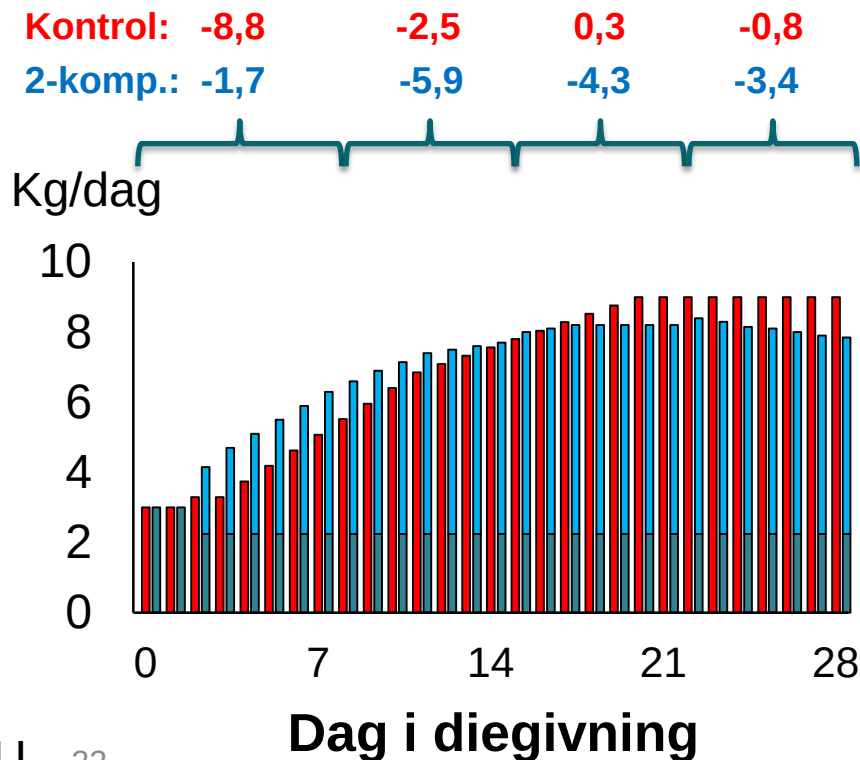
Gennemsnit:
Underskud på **17** FE

SEGES, (2015)
Hansen et al., (2012)
Dourmad et al., (2008)
Theil et al., (2002)

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- Tidlig vs. top laktation**

Vægttab	Egen-frav. fravænning	Vægt ved fravænning
12	13,2	7,3
15	13,1	8,0

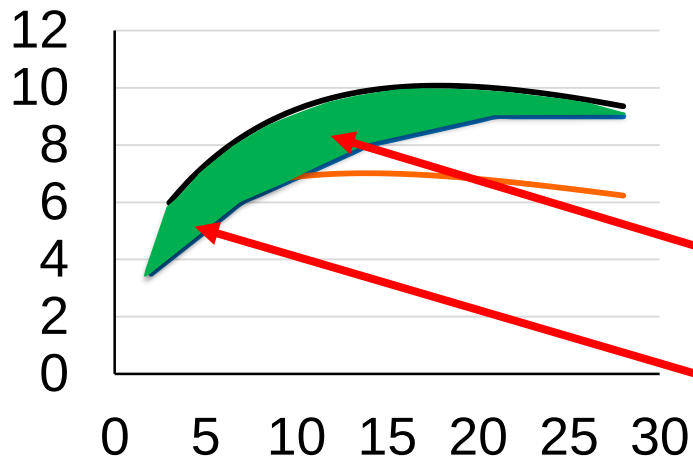
- Brug en stejl foderkurve til højtydende søer!**

■ **Kontrol**
■ **2-Komponent**

BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- 10% laveste VS. 10 % bedste

Foderenheder

— Top 10%
— Anbefalet kurve
— Bund 10%

Underskud på **42** FE

Underskud på **6** FE

SEGES, (2015)
Hansen et al., (2012)
Dourmad et al., (2008)
Theil et al., (2002)

Dag i diegivning

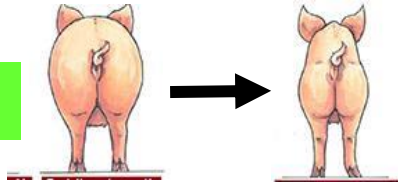
BEHOV OG MÆLKEPRODUKTION

- 10% laveste VS. 10 % bedste

	Tilvækst Kg/dag	Ydelse kg/dag	Behov FE/dag	Lysin:energi
Uge 3	Lav (2,1)	9,8	6,9	88%
	Høj (4,0)	16,7	10,2	100%
Uge 1	Lav (1,8)	7,4	6,1	92%
	Høj (2,9)	9,6	7,2	100%

KEND OG FØLG BESÆTNINGENS NIVEAU!

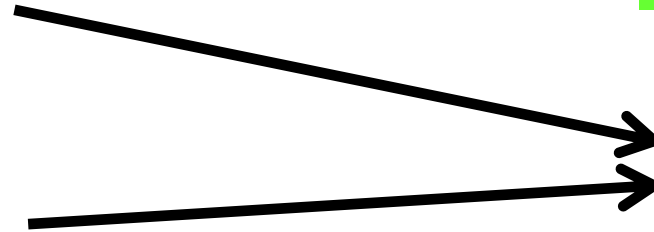
Moderat væggtab

Høj kuldtilvækst

Tidligt,
hyppigt og
højt
foderoptag

STALDGANGEN

Knapper

- Tæl patter
- Plads ved yver
- Antal daglige udfodringer
- Fodermængde i tidl. dieg.
 - 6 FE dag 5
- Samlet fodermængde
 - 7-10 FE på top

Output

- Foder dag 5
- Foder dag 17
- Vægttab so
- Antal fravænnede grise
- Kuldtilvækst pattegrise
- Variation mellem søer

PÅ STALDGANGEN

Skal indtastes (grønne felter):

Indsættelse

Dato, indsættelse (dd-mm)***	dato
So-vægt indsættelse	kg
Foder, før faring	FE/dag

Faring

Faringsdato (dd-mm)***	dato
Antal patter	stk
Totalfødte grise	stk/kuld

Foder

Foder, dag 5	FE/dag
Foder, dag 17	FE/dag
Samlet fodertildeling i farestald	FE i alt

Fravænning

Dato, fravænning (dd-mm)***	dato
Antal fravænnede/fravænning	stk
Kuld-vægt fravænning	kg
So-vægt, fravænning	kg

Regneark kan downloades fra:

http://svineproduktion.dk/soens_potentiale

Superliga

1. Div.

Serie-bold

AARHUS UNIVERSITET

Følg niveauet

		Uge 1					Uge 2					Uge 3					Uge 4				
		So-1	So-2	So-3	So-4	So-5	So-6	So-7	So-8	So-9	So-10	So-11	So-12	So-13	So-14	So-15	So-16	So-17	So-18	So-19	So-20
Indsættelse	Skal indtastes (grønne felter):																				
	Dato, indsættelse (dd-mm)***																				
	So-vægt indsættelse																				
Faring	Foder, før faring																				
	Faringsdato (dd-mm)***																				
	Antal patter																				
Foder	Totalfødt grise																				
	Foder, dag 5																				
	Foder, dag 17																				
Fravænning	Samlet fodertildeling i farestald																				
	Dato, fravænning (dd-mm)***																				
	Antal fravænnede/fravænning																				
	Kuld-vægt fravænning																				
	So-vægt, fravænning																				

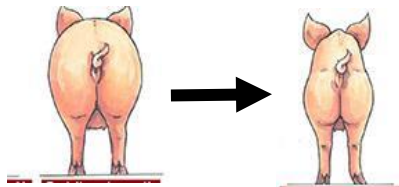
Følg niveauet

Skal indtastes (grønne felter):		Gennemsnit		
		25% laveste tilvækst*	Alle	25 % højeste tilvækst**
Dato, indsættelse (dd-mm)***	dato			
So-vægt indsættelse	kg	316	292	315
Foder, før faring	FE/dag	2,9	3,0	3,0
Faringsdato (dd-mm)***	dato			
Antal patter	stk	14,0	13,2	14,0
Totalfødt grise	stk/kuld	22,0	21,6	21,0
Foder, dag 5	FE/dag	4,2	4,5	5,5
Foder, dag 17	FE/dag	6,8	7,3	7,5
Samlet fodertildeling i farestald	FE i alt	176	192	207
Dato, fravænning (dd-mm)***	dato			
Antal fravænnede/fravænning	stk	12,0	12,4	14,0
Kuld-vægt fravænning	kg	80	98	120
So-vægt, fravænning	kg	280	245	256
Beregnes (lyserøde felter):				
Daglig kuld-tilvækst (*/**)	kg/dag	2,3	2,9	3,6
Vægttab	kg	10,3	22	34
Fodertildeling i diegivning	FE	164	177	198

SCENARIO 1

- Gennemsnitlig daglig tilvækst
- Højt vægttab

Gennemsnit

		25%		25%
		laveste	Alle	højeste
Antal frav. /frav.	stk	12,4	12,8	12,8
Kuld-vægt fravænning	kg	90	100	109
Daglig kuld-tilvækst	kg/dag	2,6	3,0	3,3
Soens vægttab	kg	26	24	30
Fodertildeling i diegivning	FE	167	180	188

SCENARIO 2

- Lav tilvækst
- Lavt vægttab

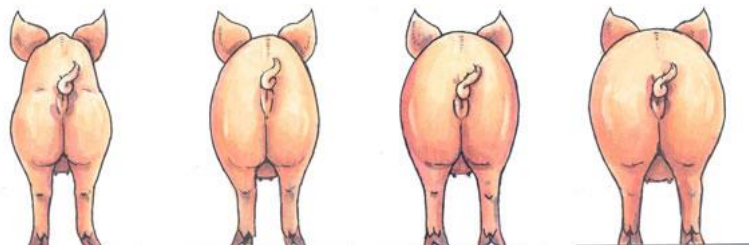

Gennemsnit

		25% laveste	Alle	25% højeste
Antal frav. /frav.	stk	10,2	11,6	12,0
Kuld-vægt fravænning	kg	69	83	93
Daglig kuld-tilvækst	kg/dag	2,0	2,4	2,9
Soens vægttab	kg	7	7	8
Fodertildeling i diegivning	FE	167	181	189

SCENARIO 3

- Variation i vægttab

Gennemsnit

		25% laveste	Alle	25% højeste
Antal frav. /frav.	stk	12,4	13,0	13,8
Kuld-vægt fravænning	kg	87	105	118
Daglig kuld-tilvækst	kg/dag	2,5	3,2	3,7
Soens vægttab	kg	16	16	28
Fodertildeling i diegivning	FE	177	193	205

HVAD ARBEJDER VI OGSÅ VIDERE MED?

- 90% af søerne passer mindst 15 grise – mange passer 16
 - Hvorfor er der nogle kirtler, som ser anderledes ud?
 - Er der sammenhæng mellem kirtel udseende og produktion?
 - Kan nogle søer passe flere grise, end de har kirtler?

Husk – når søerne udfordres – hurtig til at flytte væk

SØERNES POTENTIALE

- Kend besætningens niveau
 - Find de knapper der skal skrues på
 - Sæt mål for besætningen
 - Følg op

Regneark kan downloades fra:

http://svineproduktion.dk/soens_potentiale

- 16 patter
- 4 kg daglig tilvækst
- 16 kg mælk dagligt
- 16 flotte grise ved fravænning

Serie-bold 1. Div. Superliga

